

Tudományos diákköri munka

A devizaárfolyam kockázatkezelés módszerei

Bc. Trunka Vivien

2020.

Dolgozat célja

- Téma alapjainak bemutatása
- Kockázatkezelési módszerek csoportosítása és bemutatása
- Határidős ügyletek számításának bemutatása

A kutatás feltételezései

1. A devizaárfolyam kockázat kezelésének mértéke függ az egyén kockázathoz való hozzáállásától.
2. A bankok által kínált határidős ügyletek között minimális anyagi eltérés van.
3. Az árfolyam kockázat kezelési módok alkalmazása által nem szenved el veszteséget a vállalat.

A kutatás módszertana

- Szekunder adatok alkalmazása

- Magyar Nemzeti Bank
- OTP Bank
- Erste Bank

Felhasznált irodalom

14 db könyv

1 db folyóirat

18 db online irodalom

Árfolyam-kockázat

Az árfolyamkockázat a különböző devizák átváltási árfolyamának ingadozásai miatt keletkezett üzleti kockázat.

Az árfolyamok elmozdulása nyereséget és veszteséget is eredményezhet.

Árfolyam ingadozás kiváltó okai

- Az adott ország gazdaságának változása
- Politika
- Tőkealapok tevékenysége
- Export-import tevékenység
- Növekvő likviditás a belföldi pénzügyi rendszerben
- Hasonló exportstruktúrájú ország valuta leértékelődése

Kockázat kezelési módok

Belső technikák:

Fizetések csúsztatása
Belső kompenzálás/Nettósítás
Pénzáramlás összehangolása
Árváltoztatás
Számlázás más devizában

Külső technikák:

Forward ügylet
Futures ügylet
Swap ügylet
Opciós ügyletek

1. példa: Határidős ügylet

A MOL Zrt. szerződést kötött egy amerikai céggel.

- 1 éves szerződés – 2019. áprilistól
- Dollár értéke 1 évre előre rögzítésre került
- A MOL bevétele forint alapú lesz
- Vásárlás mértéke: 300.000 USD
- A MOL nem rendelkezik a szerződéskötés pillanatában a teljesítéshez szükséges mennyiségű dollárral.

Ha a társaság nem fedezte le a kitettséget

Szerződéskötéskor **285,68 Ft**-os árfolyam

Pénzügyi teljesítés idején (2020. április eleje) **333,82 Ft**-os árfolyam

Szerződéskötéskor: 300.000 USD értéke   **85.704.000 Ft**

Teljesítéskor: 300.000 USD értéke   **100.146.000 Ft**

14.442.000 Ft veszteség !

Ha a társaság fedezte a kitettséget

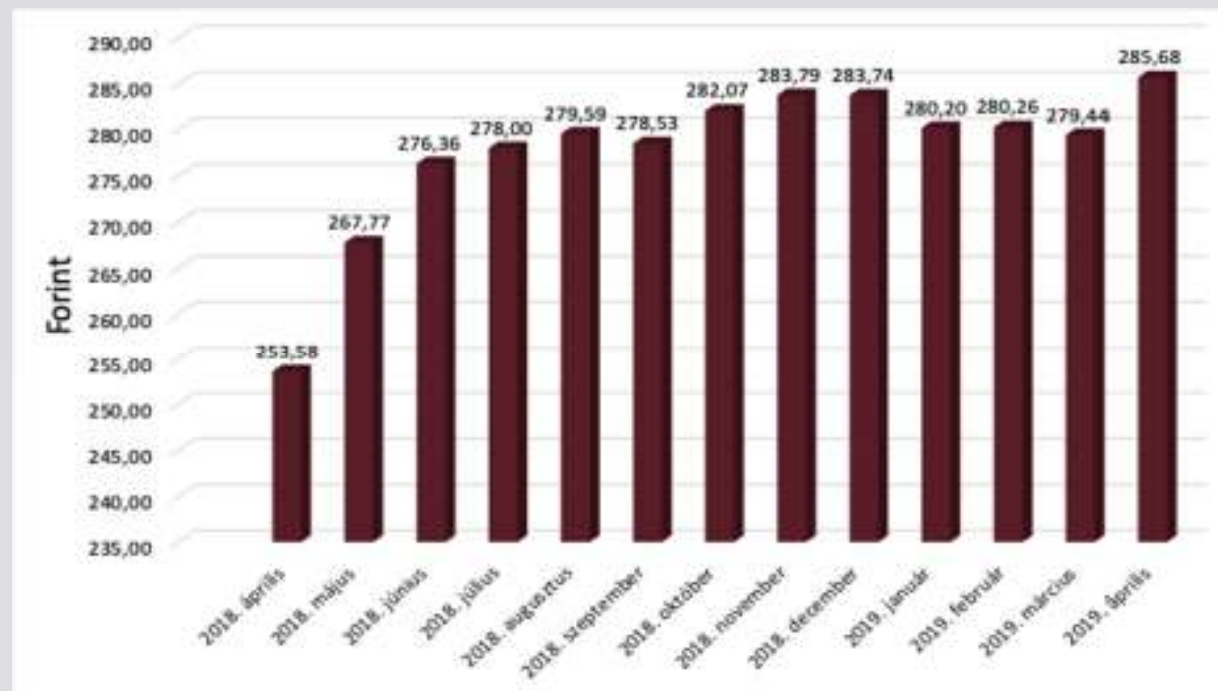
HUF-USD alakulása:

(szerződés kötés előtti időszak)

HUF-USD

éves átlaga:

277,62 Ft

Az OTP Bank által nyújtott fedezet százaléka szorozva az árfolyam átlagával:

HUF-USD éves átlaga: **277,62 Ft**

OTP Bank fedezete: **10 %**

$300.000 \times 0,1 = 30.000$ USD fedezet keletkezett

2. példa: Arbitrázs eltérő hitel és betéti kamat esetén

Tételezzük fel, hogy a vállalatunk április 1-én szeretné megnézni milyen euró-forint átváltási lehetőségei vannak, melyben az MKB Bank lesz a segítségünkre. A bank az alábbi kamatláb lehetőségeket tudja biztosítani a számunkra:

Devizanem	Betét	Hitel
Forint	6 %	8 %
Euró	2 %	3,5 %

-
- 90 nappal számoltunk
  - 2 lehetőséget lehet megvizsgálni:

Forint hitel-Euró betét

$$\frac{F_{HUF}^U}{EUR} = 356,35e^{(Forint\ hitel-Euró\ betét)\frac{90}{365}}$$

$$\frac{F_{HUF}^U}{EUR} = 356,35e^{(0,08-0,02)\frac{90}{365}} = \mathbf{370,7953}$$

**Akkor érdemes határidős vásárlást kezdeményezni,
ha a forint gyenge, azaz ha $F > F^U$**

Forint betét-Euró hitel

$$\frac{F_{HUF}^D}{EUR} = 356,35e^{(Forint\ betét-Euró\ hitel)\frac{90}{365}}$$

$$\frac{F_{HUF}^D}{EUR} = 356,35e^{(0,06-0,035)\frac{90}{365}} = \mathbf{367,6091}$$

**Ha $F < F^D$, abban az esetben a forint erős,
ezért érdemes az eladáson gondolkodni.**

Feltételezések eredményei

1. Feltételezés: Igaz

Indoklás: A nagyobb nyereség reményében, lemondanak a határidős ügyletek által kínált „védelemről”.

2. Feltételezés: ?

Indoklás: Nem találtunk részletes adatokat a bankok által elérhető anyagokban, mely cáfolná vagy alátámasztani. Érdeemes kutatni és interjút készíteni a bankokkal ezügyben.

3. Feltételezés: Hamis

Indoklás: A határidős ügylet által egy fix nyereség van, viszont fent áll annak az esélye, hogy ha nem venné igénybe a kockázat kezelési módszereket, akkor még magasabb nyereséget érne el.

Köszönöm a figyelmet!